

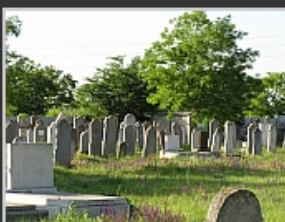
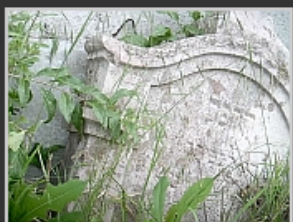
Az ortodox zsidó temető Jángorban

A szakadást követően, mivel az addig használatban lévő temetőt a neológok kapták meg, az ortodox hitközség a neológ mellett egy újabb temetőt hozott létre 1876-ban.

Ennek a temetőnek a kialakítása a korábbi hagyományokat követte. Héber feliratú sírkövei közül csupán 3 kisebb épület emelkedik ki. Ezek felújított formában láthatók, rendbehozataluk a zsinagóga 2002-es felújításakor történt meg.

A temető bejáratával szemben helyezkedik el a mártírhalált halt makói ortodox főrabbinak, a cádikként tisztelt *Mose Vorhandnak* (1880-1944), az Ohel Mose szerzőjének és feleségének ohelje. A korábbi téglapépületet, mely a háborút követően zarándokhelyé vált, 2002-ben hozták rendbe. A sírokat ekkor egy-egy kétezer liter űrtartalmú kvitli-ládjával látták el, amelyben a zarándokok hátrahagyhatják a kérés-céduláikat. Az ablakokkal rendelkező kis házban padok, emléktáblák, imakönyvek és a főrabbi fő művének példányai találhatóak. Sírja felett örökmécses világít, mely a Tanból áradó fényt jelképezi. A zsidó népi jámborság ugyanis az igaz embert élő Tannak tekinti. Az épület oldalában található ohel *Kestenbaum Smuél* sírját és a temető *genizáját* rejt magában. A harmadik, sokak által látogatott sír pedig a neológ temetőbe átvetett hiányos kerítészakaszhoz közel található *Chájim Jehudá*, a gáonként és cádikként tisztelt *Deutsch Léb dájen* (vallási ügyekben döntő rabbi-helyettes) nyughelye, melyet beton kerítéselemekből összeállított ohel fed.

(Gleszer Norbert)

(Fotó: Urbancsok Zsolt)

